

DIPLOMSKI STUDIJ
NASTAVNIČKI SMJER

Povijest umjetnosti

IZVEDBENI PLANOVI
AKAD. GODINA 2018./2019.

ZIMSKI SEMESTAR

1. godina studija

a. obavezni predmeti

- Metode istraživanja i prezentacije vizualnih umjetnosti
- Povijest zaštite kulturnih dobara

2. godina studija

a. obavezni predmeti

- Metodika nastave povijesti umjetnosti
- Teorije umjetnosti 20. stoljeća
- Ikonologija

b. Interni izborni predmeti

- Metode interpretacije graditeljske industrijske baštine
- Hrvatska urbana baština

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Metode istraživanja i prezentacije vizualnih umjetnosti
Studij	diplomski studij povijesti umjetnosti - nastavnički modul
Semestar	1.
Akademска godina:	2018/2019
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje	30+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijedom 12.15 -14.00 i 15-16
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Nina Kudiš
Suradnik	
Vrijeme za konzultacije	Utorkom 13- 14, srijedom 16.00 - 17.00
Kabinet	462
Telefon	
E-mail	nina.kudis@uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Povijest znanosti: znanost do novog vijeka, novovjekovna i moderna znanost, postmoderne kritike znanosti, povratak retorike. Termin i definicija znanosti, klasifikacija znanosti, vrste znanstvene proze, retorika znanosti i akademsko pismo. Strategije i tehnike akademskog pisma: pripreme za pisanje, struktura i dijelovi, argumentacija, jezik i stil, citiranje i citati, provjera.</p> <p>Metodologija pristupa umjetničkom djelu u okviru znanstvene discipline povijesti umjetnosti: strategije, faze, sustavnost.</p>	
Različiti metodološki pristupi:	
<ul style="list-style-type: none"> - Hegel i nastanak povijesti umjetnosti; hegelijanski pristup, najvažniji predstavnici - Poznavalaštvo, predstavnici, uloga poznavalaštva u 19. i 20. stoljeću, poznavalaštvo danas - Formalizam: Heinrich Wölfflin i Alois Riegl - Ikonografija - ikonologija: Erwin Panofsky - Marksizam i socijalna povijest umjetnosti - Feminizam i rodni pristup umjetničkom djelu - Psihoanaliza - Semiotika - Postkolonijalizam 	
Suvremena metodologija znanstvenog istraživanja u povijesti umjetnosti u praksi: paradigmatski primjeri i praksa pisanja znanstvenog rada, kataloške	

jedinice, natuknice u enciklopedijskom izdanju, eseja i slično. Oblikovanje znanstvenog teksta.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Poznavanje i razlikovanje različitih pristupa u metodologiji znanstvenog istraživanja humanističkih znanosti te naročito u povijesti umjetnosti - kako onih povjesnih, tako onih koji se i danas prakticiraju. Temeljito razumijevanje i mogućnost primjene različitih metodoloških pristupa, kao i različitih vrsta znanstvenih i stručnih tekstova. Posjedovanje znanja o načinu koncipiranja, elementima, strukturiranju argumentacije i znanstvenoj opremi znanstvenog i stručnog teksta, kataloške jedinice, natuknice u enciklopedijskom izdanju.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s "x")

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X		X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO AKTIVNOSTI U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohadjanje nastave		
Kontinuirana provjera znanja: seminar 1	0,5	35
Kontinuirana provjera znanja: seminar 2	0,5	35
ZAVRŠNI ISPIT	2	30
UKUPNO	3	100

Način bodovanja svake pojedinačne aktivnosti koja se ocjenjuje:

	OCJENA	BODOVI
Kontinuirana provjera znanja: seminar 1	1 2 3 4 5	0 8,75 17,5 26,25 35
Kontinuirana provjera znanja: seminar 2	1 2 3	0 8,75 17,5

	4	26,25
	5	35
ZAVRŠNI ISPIT	1	0
	2	7,5
	3	15
	4	22,5
	5	30

Opća napomena

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti najmanje **40 ocjenskih bodova** da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare između **30 i 39,9 ocjenskih bodova** pripadaju kategoriji FX i imaju mogućnost tri izlaska na popravni ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E (od 40 do 49%)

Kontinuirana provjera znanja – međuispiti

Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave u vidu tri seminarska rada:

1. rad vezan uz metodologiju znanstvenog istraživanja; samo izlaganje
2. rad: analiza znanstvenih članaka iz područja povijesti umjetnosti; samo izlaganje

Pridržavanje rokova dogovorenih na početku seminara, a vezanih uz datum izlaganja je neophodno, zbog ograničenog broja nastavnih termina, odnosno tjedana nastave koji su na raspolaganju.

Završni ispit je pismeni i usmeni: pismeni ispit je obavezan i sastoji se od deset pitanja (za prolaznu ocjenu student mora postići barem 51% bodova), dok usmeni ispit nije obavezan i služi prvenstveno utvrđivanju ocjene.

Pristup popravku međuispita: nije predviđen

Završni ispit

UKUPNA OCJENA USPJEHA:

Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena:

Diplomski studij:

90 do 100 ocjenskih bodova	5	A
80 do 89,9 ocjenskih bodova	4	B
70 do 79,9 ocjenskih bodova	3	C
60 do 69,9 ocjenskih bodova	2	D
50 do 59,9 ocjenskih bodova	2	E
40 do 49,9 ocjenskih bodova	1	FX
0 do 39,9 ocjenskih bodova	1	F

IV. LITERATURA

Obvezna literatura:

1. M. Hatt, C. Klonk, *Art History. A Critical Introduction to Its Methods*, Manchester-New York 2006
2. Dubravka Oraić Tolić, Akademsko pismo, Zagreb 2011
4. S. Barnet, *A Short Guide to Writing about Art*, 2015 (11. izdanje)
3. reader za kolegij Metodologija znanstvenog istraživanja.

Izborna literatura:

1. reader za kolegij Metodologija znanstvenog istraživanja

V. DODATNE INFORMACIJE O PREDMETU

POHAĐANJE NASTAVE

Obavezno, a prema člancima 31. i 32. PRAVILNIKA O STUDIRANJU NA PREDDIPLOMSKIM I DIPLOMSKIM STUDIJIMA FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U RIJECI

Članak 31.

Ostvarivanje prava izlaska na ispit predmetni nastavnik potvrđuje svojim potpisom.

Predmetni nastavnik može uskratiti potpis studentu:

- u slučaju kada je student izostao više od 30% ukupne nastave iz predmeta,

- u slučaju kada student tijekom nastave ne prikupi minimalni iznos ocjenskih bodova (od 0 do

29,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno od 0 do 39,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom diplomskom studiju).

Članak 32.

Student može pristupiti ispitu u redovitom ispitnom roku samo iz predmeta za koji je stekao potreban postotak uspješnosti tijekom nastave utvrđen općim aktom Sveučilišta (40% ocjene ili više na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 50% ocjene ili više na sveučilišnom diplomskom studiju).

Student koji je tijekom nastave ostvario od 30 do 39,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom

studiju, odnosno 40 do 49,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom FX

(nedovoljan). Ovaj student može izaći na popravni ispit u redovitom i izvanrednom ispitnom roku na koji može pristupiti samo jedanput i pritom može ostvariti najviše 10% ocjene.

Student koji je tijekom nastave ostvario od 0 do 29,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom

studiju, odnosno 0 do 39,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom F

(neuspješan) i ne može steći ECTS-bodove. Ovaj student obvezan je u sljedećoj akademskoj godini ponovno upisati taj predmet.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Osobno, elektronskom poštom

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Osobno, elektronskom poštom

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

Studenti su dužni izložiti svoj seminarski rad onog datuma koji se utvrđuje odmah na početku semestra.

VI. POPIS TEMA

Tjedan	Tema	Prethodna priprema studenata
1.	Uvodno predavanje; Povijest znanosti: znanost do novog vijeka	

2.	Novovjekovna i moderna znanost, postmoderne kritike znanosti; Povratak retorike	
3.	Termin i definicija znanosti, klasifikacija znanosti; Vrste znanstvene proze	
4.	1. Retorika znanosti i akademsko pismo str. 138 Strategije i tehnike akademskog pisma: 2. pripreme za pisanje (invencija) ..... 153 3. struktura i dijelovi (dispozicija) ..... 237 4. odlomak i konektori (argumentacija) . 305	
5.	5. jezik i stil (elokucija) ..... 369 6. citiranje i citati (memorija) ..... 435 7. dva citatna stila (velika mehanika) ..... 507 8. posljednji koraci 63	
6.	Humanističke znanosti i povijest umjetnosti: umjereno relativistički pristup Metode istraživanja u povijesti umjetnosti: uvod i početci discipline Definirane teme svih istraživanja	
7.	Formalizam: Heinrich Wölfflin i Alois Riegl; Semiotika	
8.	Poznavalaštvo, predstavnici, uloga poznavalaštva u 19., 20. i 21. stoljeću	
9.	Seminarski radovi: analiza znanstvenih članaka	
10.	Seminarski radovi: analiza znanstvenih članaka	
11.	Seminarski radovi: analiza znanstvenih članaka	
12.	Prezentacija samostalnog istraživanja	
13.	Prezentacija samostalnog istraživanja	
14.	Prezentacija samostalnog istraživanja	
15.	Prezentacija samostalnog istraživanja	

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	POVIJEST ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA
Studij	Diplomski studij povijesti umjetnosti - nastavnički
Semestar	I.
Akademска godina	2018./2019.
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom 8:15-11:00
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Marijan Bradanović
Kabinet	459
Vrijeme za konzultacije	Utorkom, 11:00-12:00
Telefon	
e-mail	mbradanovic@ffri.hr , marijanbradanovic6@gmail.com
Suradnik na kolegiju	/
Kabinet	/
Vrijeme za konzultacije	/
Telefon	/
e-mail	/

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Prikaz povjesnog razvoja zaštite kulturne baštine i konzervatorske misli u Europi, svijetu i Hrvatskoj. Nacionalni primjeri tumače se u povjesnom kontekstu državnopravnih razlika koje su dovele do pojave različite konzervatorske prakse u primorskoj i kontinentalnoj Hrvatskoj. Posebna se pažnja posvećuje izrazito naprednim i vrlo značajnim a još nedovoljno poznatim povjesnim primjerima zaštite spomenika na prostoru sjevernoga Jadrana.

OEĆKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Stjecanje znanja o najznačajnijim konzervatorskim zahvatima, povjesnom napretku teorije konzervacije, konzervatorske misli i postupaka, postanku i razvitku konzervatorskih škola te njihovim pokretačima i predvodnicima. Kompetencija interpretacije kulturnog dobra u kontekstu poznavanja i razumijevanja konzervatorskih zahvata koji su se kroz povijest na njemu odvijali.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohadjanje nastave	0,25	0
Kontinuirana provjera znanja 1	1	40
Kontinuirana provjera znanja 2	0,75	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	30

UKUPNO	3	100
---------------	---	------------

Kontinuirana provjera znanja 1 odnosi se na **Kolokvij**, a **Kontinuirana provjera znanja 2** na **Seminarski rad**. **Završni ispit** je **usmeni**. Studenti koji nisu zadovoljili obaveze pohađanja nastave, seminarskog rada i kolokvija nemaju pravo izaći na završni usmeni ispit. Seminarski rad obuhvaća samostalno istraživanje na zadanoj temu. Prema dogovoru s nastavnikom rezultati istraživanja usmeno se izlažu. Teme i rokovi izlaganja seminarskih radova odredit će se s početkom nastave. Dolasci na nastavu obuhvaćaju prisutnost na nastavi u predavaonici i na terenskoj nastavi. Vrednovanju studenata doprinosi i njihova aktivnost tijekom predavanja i seminara uz pohađanje znanstvenih i stručnih skupova koje organizira Odsjek za povijest umjetnosti.

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. M. Bradanović, Tradicija, osnutak i djelovanje konzervatorske službe u Rijeci, Sv. Vid, 6, Rijeka, 2001., 127-145.
2. M. Bradanović, Istra iz putnih mapa Pietra Nobilea, Koper, 2012., str. 15-27, 147-161.
3. J. Jokilehto, A History of Architectural Conservation, Butterworth-Heinemann; Oxford, 1999.
4. T. Marasović, Zaštita graditeljskog nasljeđa, Povjesni pregled s izborom tekstova i dokumenata, Split, 1983.
5. M. Špikić, Konzerviranje europskih spomenika od 1800. do 1850. godine, Zagreb, 2009.

IZBORNA LITERATURA

1. M. Bradanović, O nekim specifičnostima zaštite spomenika u Istri polovicom 20. stoljeća i ranim naporima u zaštiti vizura istarskih naselja, u: Začetki spomeniške službe v Istri (ur. D. Rogoznica), Koper, 2015.
2. Camillo Boito, Spomenik kao knjiga – Spisi o arhitekturi, kulturi i restauriranju 1861.-1886., (odabralo, priredio i komentirao M. Špikić), Zagreb, 2013.
3. M. Dvořák, Katekizam zaštite spomenika, (priredio M. Špikić), Zagreb, 2016.
4. L. A. Horvat, Prilozi povijesnom razvoju čuvanja umjetničkih i kulturno-poviestnih spomenika spomenika u Hrvatskoj, Zagreb, 1944.
5. D. Kečkemet, Vicko Andrić, arhitekt i konzervator 1793-1866, Split, 1993.
6. D. Kečkemet, Robert Adam - Dioklecijanova palača i klasicizam, Split, 2003.

7. B. Mader, Sfinga z Belvederja, Nadvojvoda Franz Ferdinand in spomeniško varstvo v Istri, Koper, 2000.
8. Iva Perčić, Konzervatorski radovi u Istri i Hrvatskom primorju od 1949. do 1954. godine, Zbornik zaštite spomenika kulture, sv. 6/7, Beograd, 1957, str. 289-298. Ista, Konzervatorski radovi u Istri i Hrvatskom primorju od 1955. do 1958. godine, ZZSK, 10, 1959. str. 323-334. Ista, Konzervatorski radovi na spomenicima u Istri i Hrvatskom primorju od 1959. do 1961. godine, ZZSK, 13, 1962, 182-194.
9. S. Piplović, Alois Hauser u Dalmaciji, Split, 2002.
10. M. Špikić, (ur.), Anatomija povijesnoga spomenika, Zagreb, 2006.
11. M. Špikić, Francesco Carrara, Split, 2010.
12. M. Špikić (ur.), Gjuro Szabo 1875. - 1943., Zbornik radova znanstveno-stručnog skupa, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, Zagreb, 2015.
13. M. Špikić (ur.), Gustavo Giovannoni. Spomenici i ambijenti, Matica hrvatska, Zagreb, 2018.
14. A. Terry, F. Gilmore Eaves, Retrieving the Record: A Century of Archaeology at Poreč (1847-1947), Zagreb-Motovun, 2001.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Dolasci na sat obuhvaćaju prisutnost na nastavi u predavaonici (predavanjima i seminarima) i na terenskoj nastavi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Studenti se informiraju na satu, u vrijeme konzultacija i elektroničkom poštom.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na satu, u vrijeme konzultacija, elektroničkom poštom.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Usmeno (uz pisani kolokvij)

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	05.02., 8.30 sati 27. 02., 8.30 sati
Proljetni izvanredni	19. 03., 8.30 sati.
Ljetni	/
Jesenski izvanredni	/

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
09.10.	Uvodno predavanje Tradicionalna društva, prapovijest, stari vijek, Grčka i Rim, Ciceronov govor protiv Vera, Pauzanjin Vodič kroz Heladu, Plinije Stariji, Septimije Sever i Memnonovi kolosi, Plotin, papa Damas I, Majorjanov edikt.
16.10	Srednji vijek, Teodorikova nastojanja, Justinianov kodeks, Karlo Veliki, karolinška obnova, Otoni, zaštita Trajanovog stupa, gradski statuti, humanističko buđenje zanimanja za antiku.
23.10.	Renesansa, pape i spomenici, Della Valle i Medici, Donatello, Verrochio, Sansovino, Bandinelli, Vasari, Rossellino, Alberti, Palladio, Peruzzi
30.10.	Reformacija, protureformacija, Tridentski koncil, švedski pravni akti o zaštiti,

	Maratta, Contri, Edwards, Piranesi, Winckelmann
06.11.	Koncepti XIX. stoljeća, Canova, Valadier, Viollet-le-Duc, Ruskin, Riegl, Boito
13.11.	Bečka škola povijesti umjetnosti i zaštita kulturnih dobara, Dvořákov katekizam, djelatnost bečkog središnjeg povjerenstva, Giovannoni
20.11.	Hrvatska u europskim trendovima i hrv. specifičnosti, Marulić, Papalić, salonitanske ruševine, Dioklecijanova palača, Adam i zanimanje Europe za jadranske spomenike antike, različite konzervatorske prakse u primorskim i kontinentalnim hrv. zemljama i pokušaji prevladavanja, Andrić, Sakcinski, Jackson, Hauser, Ivezović, Marun, Bulić, Smirich, Kršnjavi, Schmidt, Bolle, Szabo, Karaman, Fisković
27.11.	Sjeverni Jadran, razlozi kasnoantičkih, srednjovjekovnih i kasnijih uporaba spolja, Arena u Pulskom statutu, providur Emo, spomenici antike u doba renesanse, De Ville, putopisna zapažanja Fortisa, kolecionar Dinarići, Carli, prva arheološka istraživanja, tršćanski klasicistički krug i spomenici, Nobile prvi konzervator na istočnoj obali Jadrana, konzervatorski zahvati, dokumentacijska djelatnost, Sabljar na sjevernom Jadranu, Nugent, romantizam, općinjenost skulpturom iz Mletaka i zaštita spomenika u kontekstu nacionalnih buđenja
04.12.	Istraživanja kompleksa Eufragijane, Peteani, Deperis, Millet, Frey, Cirilli, F. Forlati, B. Tamaro-Forlati, Molajoli Djelatnost austrijskih konzervatora u Istri i na kvarnerskim otocima, A. Gnirs i drugi. Budinichev rad
11.12.	Između dva svjetska rata, Szabo u Hrv. primorju, Schnaiderovo popisivanje, talijanska konzervatorska služba u Istri, mreža i djelatnost počasnih konzervatora, Gigante, Lemessi
08.01.	Obnova nakon ratnih stradanja, Senj, Pula, Krk, Osor, Pavan, Mirabella Roberti, Freudenreich, Perc Prva poratna rekognosciranja terena Fučić, Hauptmann, Stele
15. 01.	Počeci sustavne zaštite nakon Drugog svjetskog rata, od zidnog slikarstva, preko prvih zaštita urbanističkih cjelina, do zaštite tradicijske arhitekture i inventarizacije pokretne baštine, Perčić, Prelogov pristup urbanističkoj zaštiti, Mohorovičićeva djelatnost, slučaj Rijeke, od napredne obnove Trsata do razaranja Staroga grada. Zaštita spomenika tijekom Domovinskog rata.
22.01.	Kolokvij
29.01.	Analiza rezultata, zaključna razmatranja

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU		
Naziv kolegija		Metodika nastave povijesti umjetnosti
Studij		DS povijest umjetnosti, nastavnički modul
Semestar		III.
Akademска godina		2018./2019.
Broj ECTS-a		4
Nastavno opterećenje (P+S+V)		15+15+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave		12:15-15:00, 406
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku		
Nositelj kolegija		Dr. sc. Maja Cepetić Rogić, postdoktorand
Kabinet	464	
	Vrijeme za konzultacije	ČET 11:00-12:00
Telefon	265-740	
	e-mail	mcepetic@ffri.hr
Suradnik na kolegiju		
Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije	
Telefon		
	e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA		
SADRŽAJ KOLEGIJA		
Upoznavanje s vizualnim procesima gledanja, viđenja i sagledavanja. Pozornost se posvećuje i osnovnim elementima vizualnog jezika (linija, ploha, boja, površina), likovnim počelima (linija, točka, boja, vizualno-taktični pojmovi) te univerzalnim načelima (simetrije, omjeri i razmjeri). Izvođenje metodičko-didaktičkih vježbi uz odabrane nastavne cjeline, ujedno vježba za samostalno izvođenje nastave.		
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA		
Studenti će usvojiti znanja koja će im omogućiti interpretaciju i prezentaciju predmeta likovnih umjetnosti kao i vještine potrebne za kreativan pristup srednjoškolskoj nastavi likovne umjetnosti. Studenti će biti osposobljeni analizirati i prezentirati povjesno umjetničku gradu metodama i načinima rada primijerenim za srednjoškolsko obrazovanje.		
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)		
Predavanja	Seminari	Konzultacije
x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad
		Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohadjanje i aktivnost u nastavi	0,25	10
Seminarski rad	1	25
Praktičan rad	1	25
Portfoljo/završna mapa	0,75	15
ZAVRŠNI ISPIT	1	25
UKUPNO	4	100
Opće napomene:		
Varijanta 1 bez završnog ispita		
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.		
Varijanta 2 sa završnim ispitom		
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.		

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.   - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

Aktivno pohađanje nastave vrednovati će se dosljedno tijekom cijelog semestra praćenjem dolazaka i aktivnosti unutar nastavnog procesa; stručan, kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji seminarског rada te metodičkim vježbama na zadane teme; na kraju semestra studenti su dužni na uvid dati vlastiti portofolio koji treba sadržavati materijale i vježbe prikupljene tijekom semestra.

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Damjanov, J. *Vizualni jezik i likovna umjetnost*, Zagreb: Školska knjiga, 1991.
- Damjanov, J. *Umjetnost Avantura – bilježnica*, Zagreb: Hermes izdavaštvo, 1998.
- Damjanov, J. *Pogled i slika*, Zagreb: Hermes izdavaštvo, 1996.
- *Metodičke sintagme i paradigmе:*
<http://195.29.243.219/avangarda-msp/> , internetska stranica s metodičkim vježbama
- Važeći udžbenici za srednju školu iz predmeta *likovna umjetnost* autora Radovana Ivančevića: *Likovni govor, Stilovi, razdoblja, život I, Stilovi, razdoblja, život II, Stilovi, razdoblja, život III*, Profil Zagreb.

IZBORNA LITERATURA

- *Vizualna kultura i likovno obrazovanje*, Ivančević, R., Turković, V. (ur.), Zagreb: Hrvatsko vijeće InSEA, 2001. (odabrana poglavlja)
- Panofsky, E., *Meaning in the Visual arts*, London: Penguin Books, 1995.
- Arnheim, R. *Umetnost i vizualno opažanje*, Beograd: Univerzitet umetnosti u Beogradu, 1987.
- Buhl, M. (2005). Visual culture as a strategic approach to art education in education. Internationa journal of education through art 1 (2) 103-114. Bristol: UK:Intellect. Dostupno na URL:
http://www.academia.edu/637175/Visual_culture_as_a_strategy_of_reflection_in_education

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Očekuje se redovitost pohađanja min. 70%.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Putem e-maila i portala Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Putem e-maila, konzultacije	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeni	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	4.2., 19.2.2019. 12h
Proljetni izvanredni	19.3.2019. 12h
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
11.10.	Uvodno predavanje (P)
18.10.	Vizualni jezik, slika (P)
25.10.	Gledanje, viđenje, sagledavanje (P)
8.11.	Interpretacija (P)
15.11.	Osnovni elementi vizualnog jezika I (S)
22.11.	Osnovni elementi vizualnog jezika II (S)
29.11.	Likovna počela I (S)
6.12.	Likovna počela II (S)
13.12.	Univerzalna načela vizualnog jezika: simetrije, omjeri, razmjeri (S)
20.12	Metodičko-didaktičke vježbe uz odabranu nastavnu cjelinu (V)
10.1.	Metodičko-didaktičke vježbe uz odabranu nastavnu cjelinu (V)
17.1.	Metodičko-didaktičke vježbe uz odabranu nastavnu cjelinu (V)
24.1.	Metodičko-didaktičke vježbe uz odabranu nastavnu cjelinu (V)
31.1.	Zaključno predavanje (P)

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU						
Naziv kolegija	TEORIJA UMJETNOSTI 20 st					
Studij	Povijest umjetnosti - II g. DS / OS					
Semestar	zimski					
Akademска godina	2017/2018					
Broj ECTS-a	3					
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+15					
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu, dvorana 232					
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/					
Nositelj kolegija	dr. sc. Nataša Lah					
Kabinet	460					
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	nakon nastave, e mailom					
Telefon	265 737					
e-mail	nlah@ffri.hr					
Suradnik na kolegiju	Nadežda Elezović					
Kabinet	467					
Vrijeme za konzultacije	nakon nastave, e mailom					
Telefon	265 742					
e-mail	nadezda.elezovic@gmail.com					
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA						
SADRŽAJ KOLEGIJA						
Posljedice sloma standardiziranih normativa, protokola i procedura u europskoj umjetnosti nakon 1900. Problematiziranje zadane objektivnosti i uvod u novu povijest umjetnosti. Položaj recipijenta u vrijednosnim sustavima. Novi koncepti, metode, paradigme i diskursi. Kontradikcije modernizma. Modernizam, subjektivnost i formalizam. Kritički modernizam. Umjetnost (kao) teorija. Strukturalizam i poststrukturalizam. Postmoderna i kritika postmoderne. Nova kritička teorija. Nova povijest umjetnosti. Vizualna kultura i vizualne studije.						
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA						
Poznavanje teorije umjetnosti 20.st. primjereno razini diplomskog studija. Kompetencija u analizi tekstova iz teorije umjetnosti. Stjecanje sposobnosti analize teorijskih tekstova i sposobnosti formuliranja koherenntih i uvjerljivih tekstova koji se bave sadržajem kolegija.						
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)						
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad			
x	x	x	x			
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo			
		x				
III. SUSTAV OCJENJIVANJA						
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA				
Pohadanje nastave	0,5	15 %				
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	25 %				
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	25 %				
ZAVRŠNI ISPIT	1,5	35 %				
UKUPNO	3	100				
Opće napomene:						
Varijanta 1 bez završnog ispita						
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.						

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stecenih tijekom nastave i na završnom ispitnu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

1. Harrison, C., Wood, P., & Gaiger, J. (Eds.). (2003). *Art in Theory 1900-2000*. Oxford: Blackwell. (odabrana poglavlja)
2. Šuvaković, M. (2005). *Pojmovnik suvremene umjetnosti*. Zagreb, Ghent: Horetzky, Vlees & Beton.
3. Šuvaković, M., & Erjavec, A. (Eds.). (2009). *Figure u pokretu. Savremena zapadna estetika, filozofija i teorija umjetnosti*. Beograd: Atoča. Vujičić kolekcija. (odabrana poglavlja)

IZBORNA LITERATURA

1. Groys, B. (2006). *Učiniti stvari vidljivima. Strategije suvremene umjetnosti* (Nada Beroš ed.). Zagreb: MSU, biblioteka Refleksije.
2. Miščević, N., & Zinaić, M. (Eds.). (1982). *Plastički znak*. Rijeka: ICR.
3. Kolešnik, L. (Ed.). (2005). *Umjetničko djelo kao društvena činjenica. Perspektive kritičke povijesti umjetnosti*. Zagreb: IPU.
4. Michaud, Y. (2004). *Umjetnost u plinovitom stanju. Esej o trijumfu estetike*. Zagreb: Naklada Ljevak.
5. Struken, M., & Cartwright, L. (2001). *Practices of Locating*. New York: Oxford University Press
6. Danto, A. C. (1997.). *Preobražaj svakidašnjeg. Filozofija umjetnosti*. Zagreb: Kruzak.
7. Baudrillard, J. (2001.). *Simulakrumi i simulacija*. Karlovac: Naklada DAGK, Biblioteka Psefizma.
8. Barasch, M. (1998). *Modern Theories of Art*. New York, London: New York U.P.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**POHAĐANJE NASTAVE**

Redovito. Minimum 70%. Kod kolizije 50% (isključujući ponavljanje kolegija gdje ostaje 70%).

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Nastava, konzultacije, e mail

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije, e mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Seminari/prezentacije + pismeno + usmeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom kradom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	05. i 19.02.
Proljetni izvanredni	19.03.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
09.10.	Slom standardiziranih normativa, protokola i procedura u europskoj umjetnosti
16.10.	Problem 'zadane objektivnosti'
23.10	Položaj recipijenta u vrijednosnim sustavima
30.10.	Novi koncepti, metode, paradigme i diskursi
06.11.	Bečka škola PU
13.11.	Kontradikcije modernizma
20.11.	Modernizam, subjektivnost i formalizam
27.11.	Kritički modernizam
04.12.	Umjetnost (kao) teorija
11.12.	Strukturalizam i poststrukturalizam
18.12.	Feminizam
08.01.	Postmoderna i kritika postmoderne
15.01.	Nova kritička teorija
22.01.	Nova povijest umjetnosti
29.01.	Vizualna kultura i vizualne studije

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	IKONOLOGIJA (NS)		
Studij	POVIJEST UMJETNOSTI		
Semestar	I. (DS) ZIMSKI		
Akademска godina	2018./2019.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	45 (30+0+15)		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	ČETVRTAK, 08:15-11:00, 207		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da		
Nositelj kolegija	MARINA VICELJA-MATIJAŠIĆ		
Kabinet	461		
Vrijeme za konzultacije	ČETVRTAK, 11:00-13:00		
Telefon	265603		
e-mail	mviceleja@ffri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Ikonologija - povjesni pregled; odnos pojmove ikonologija-ikonografija; ikonologija danas Razvoj ikonološke misli: Warburg, Panofsky, Warburgova škola (biblioteka), Američka škola, kritike ikonologije, Warburgov krug, Francuska škola, suvremene perspektive Ikonološke metode - interpretacija «slike» s obzirom na ikonografski kontekst, nastanak, kontinuitet i recepciju; način čitanja i recepcije «slike»; promjena načina prikazivanja sadržaja u povijesti umjetnosti «Slika» kao povjesni dokument «Slika» kao komentar Riječ i slika - mehanizmi i tipologija Case study - interpretacija određenog sadržaja-teme - primjeri ikonološke analize prilagođeni školskom programu</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Razumijevanje nastanka i razvoja određenog sadržaja/teme u vremenu i prostoru, njezina širenja te ishodišta i utjecaja. Mogućnost čitanja i analize određenog likovnog djela. Mogućnost sudjelovanja u diskusiji i jasnog i argumentiranog obrazloženja teze ili stava. Poznavanje recentne literature i recentnih rezultata istraživanja i doprinosa u disciplini. Razvijena sposobnost samostalnog istraživanja i obrane određene teze u pisanom i usmenom obliku.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0,5	20
Kontinuirana provjera znanja 1	1,5	50
Kontinuirana provjera znanja 2		
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnom ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Vicelja-Matijašić M., *Uvod u ikonologiju* (udžbenik), Filozofski fakultet, Rijeka, 2014.
2. Panofsky E., *Ikonološke studije*. Beograd 1975. (poglavlja: Uvod, Slijepi cupidon)
3. Panofsky E., Povijest umjetnosti kao humanistička disciplina, *Život umjetnosti* 13, 1971.
4. izabrani članci iz udžbenika o likovnoj umjetnosti

IZBORNA LITERATURA

1. Vicelja-Matijašić M., Ikonologija, Rijeka, 2013., Filozofski fakultet
2. Reader – izabrani tekstovi iz školskih udžbenika

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje je nastave obavezno; na nastavi se od studenata očekuje aktivno sudjelovanje; za nastavnu jedinicu postoji pripreme; aktivnost se na nastavi evaluira

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Studenti su informirani putem izvedbenog programa na početku akademske godine; kontinuirano preko portala Mudri, na koji su postavljeni svi materijali za nastavu te sva potreban literatura u pdf formatu; studenti se po potrebi informiraju putem zajedničke e-adrese.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Kontakt s predmetnim nastavnikom omogućen je mailom ili putem konzultacija koje se redovito održavaju svaki tjedan prema navedenom rasporedu.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Ispit se polaže pismeno (esej) i usmeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	4.2. / 25.2. u 10:00 (P) i u 14:00 (U)
Proljetni izvanredni	22.3. u 10:00 (P) i u 14:00 (U)
Ljetni	-
Jesenski izvanredni	-

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
25.10.2018.	Uvodno predavanje, dogovor oko obveza i literature Slika
08.11.2018.	Aby Warburg i počeci ikonologije
25.10.2018.	Erwin Panofsky
01.11.2018.	NEMA NASTAVE - PRAZNIK
08.11.2018.	Američka škola Nova ikonologija
15.11.2018.	Ikoničnost Ikonoklazam
22.11.2018.	Nasljedovanje antike
29.11.2018.	Primjeri ikonološke interpretacije u školskom program - seminar
06.12.2018.	Primjeri ikonološke interpretacije u školskom program - seminar
13.12.2018.	Primjeri ikonološke interpretacije u školskom program - seminar
20.12.2018.	Primjeri ikonološke interpretacije u školskom program - seminar
10.01.2019.	Terenska nastava
17.01.2019.	NEMA NASTAVE - GO
24.01.2019.	Terenska nastava
31.01.2019.	Završno predavanje

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	METODE INTERPRETACIJE GRADITELJSKE INDUSTRIJSKE BAŠTINE
Studij	POVIJEST UMJETNOSTI, diplomski studij
Semestar	III/ ZIMSKI
Akademска godina	2018/19.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	9:15 - 12 sati, srijeda, predavaona 206
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/
Nositelj kolegija	JULIJA LOZZI-BARKOVIĆ
Kabinet	463
Vrijeme za konzultacije	petak: 12:15 - 13:15 sati srijeda: 15:15 - 16:15 sati
Telefon	265-739
e-mail	lozzi@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Industrijska baština u današnjem postindustrijskom razdoblju postaje sve zanimljivija tema znanstvenih i drugih istraživanja, a pristup je interdisciplinaran, uključujući i humanističke znanosti (povijest umjetnosti). Industrijska graditeljska baština, kao i ostale graditeljske tipologije iz razdoblja 19. i 20. stoljeća, u arhitektonskom, konstrukcijskom i urbanističkom pogledu odraz je vremena u kojem nastaje, koja podliježe utjecajima na različitim razinama ljudskog djelovanja: gospodarskom, društveno-političkom, stručnom itd. Kolegij uključuje obradu industrijske graditeljske baštine čiji su fokus napuštena proizvodna postrojenja iz razdoblja 19. i 20. stoljeća u lokalnom, nacionalnom i međunarodnom kontekstu, a naglasak je na metodama istraživanja, prezentacije, interpretacije i valorizacije graditeljske industrijske baštine na srednjoškolskoj razini.	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	

Nakon odslušanog kolegija student će biti sposoban:

- primijeniti stečeno znanja iz sadržaja kolegija u nastavnom programu na srednjoškolskoj razini.
- uvesti nove ideje i pojmove iz sadržaja kolegija u nastavni proces
- suvereno koristiti usvojene metode valorizacije, interpretacije i dokumentiranja građe iz sadržaja kolegija u nastavnom procesu

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohadanje nastave i aktivnost u nastavi	0,5	10
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	20
Kontinuirana provjera znanja 2	1	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene: Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare iznos ocjenskih bodova koji ih svrstavaju u kategoriju FX (30 do 39,9 na preddiplomskom / 40 do 49,9 na diplomskom) imaju mogućnost tri izlaska na ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E. (prema prikazu ispod ovog teksta)

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ	DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 80 do 100 ocjenskih bodova	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 70 do 79,9 ocjenskih bodova	od 80 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 69,9 ocjenskih bodova	od 70 do 79,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova	od 60 do 69,9 ocjenskih bodova
2 (E)	od 40 do 49,9 ocjenskih bodova	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (FX)	od 30 do 39,9 ocjenskih bodova	od 40 do 49,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 29,9 ocjenskih bodova	od 0 do 39,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Grad za 21. stoljeće, uredila Mirjana Goršić, Karlovac, 2001. (odabrani članci)

H. Russell Hitchcock: *Architecture: Nineteenth and Twentieth Centuries*, London 1990.

Zbornici radova s međunarodnih konferencija (I, II, III, IV, V), Pro-torpedo, Rijeka, 2003., 2005., 2007., 2010., 2012. (odabrana poglavља)

IZBORNA LITERATURA

Hudson, K., *World Industrial Archeology*, Cambridge University Press, 1969.

Ifko, S. *Arhitekturna baština industrijalizacije, mogućnosti ponovne uporabe*, Informatica museologica, MDC, Zagreb,

1988.

Hudson, K., *Industrial Archeology: an Introduction*, 2 rev. ed. London, John Baker, 1966.

Hudson, K. (1969) *World Industrial Archaeology*, Cambridge University Press, 1969.

Borsi, F., *Introduzione all' archeologia industriale*, Officina, Roma, 1978.

Cavallotti, C., *Architettura industriale*, Gorlich, Milano, 1969.

Raja, R., *Architettura industriale, storia, significato e progetto*, Edizione Dedalo, Bari, 1983.

Moore, R. and Ryan, R., *Building Tate Modern*, Tate Gallery Publishing, London, 2000.

Galović, K., *Industrijska arhitektura za postindustrijsko doba*, Vjenac, Zagreb, 2001.

Damjanov, J., *Vizualni jezik i likovna umjetnost*, Zagreb, 1991.

Damjanov, J., *Pogled i slika*, Zagreb, 1996.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**POHAĐANJE NASTAVE**

Studenti su dužni prisustvovati na minimalno 70% nastave. Studenti koji imaju koliziju s kolegijima drugih studijskih grupa moraju prisustvovati na minimalno 50% nastave. Osim redovitog prisustvovanja i aktivnog sudjelovanja u nastavi, studenti su obavezni napisati i prezentirati seminarske radove i samostalne zadatke na zadane teme, pristupiti kolokvijima te pismenom i usmenom završnom ispitu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

OGLASNA PLOČA ODSJEKA ZA POVIJEST UMJETNOSTI

WEB STRANICE FAKULTETA

E-MAIL NASTAVNIKA

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

KONZULTACIJE U KABINETU

E-MAIL NASTAVNIKA

TELEFON

NAČIN POLAGANJA ISPITA

PISMENI I USMENI

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski

12 i 26. 2. 2019. u 9 sati

Proljetni izvanredni	19. 3. 2019. u 9 sati
Ljetni	18. 6. i 2. 7. 2019. u 9 sati
Jesenski izvanredni	3. i 10. 9. 2019. u 9 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Uvodno predavanje o industrijskoj graditeljskoj baštini, podjela seminarskih tema
2.	Industrijska baština u svijetu (kratki povijesni pregled)
3.	Industrijska baština u Hrvatskoj/ kontinentalna Hrvatska (kratki povijesni pregled)
4.	Industrijska baština u Hrvatskoj/ Istra i Kvarner (kratki povijesni pregled)
5.	Riječka industrijska baština (povijesni pregled i metode interpretacije)
6.	Tvornica šećera u Rijeci nastanak i razvoj (metode interpretacije)
7.	Lučka skladišta i ostali lučki objekti, povijest i situacija danas (metode interpretacije)
8.	Istočna industrijska zona uz Rječinu, povijest i situacija danas (metode interpretacije)
9.	Zapadna industrijska zona, povijest i situacija danas (metode interpretacije)
10.	Industrijski objekti željeznice, povijest i situacija danas (metode interpretacije)
11.	Izlaganje seminarskih tema/ metode interpretacije: rad u grupi
12.	Izlaganje seminarskih tema na terenu/ metode interpretacije: rad u grupi
13.	Izlaganje seminarskih tema na terenu/ metode interpretacije: integracijska nastava (povijest graditeljstva, opća povijest, sociologija)
14.	Izlaganje seminarskih tema na terenu: metode interpretacije: analiza industrijskog kompleksa
15.	Zaključna razmatranja, priprema za ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	HRVATSKA URBANA BAŠTINA
Studij	Diplomski studij povijesti umjetnosti - nastavnički
Semestar	I.
Akademска godina	2018./2019.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Petak 8:15-11:00
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Marijan Bradanović
Kabinet	459
Vrijeme za konzultacije	Utorkom, 11:00-12:00
Telefon	
e-mail	mbradanovic@ffri.hr , marijanbradanovic6@gmail.com
Suradnik na kolegiju	/
Kabinet	/
Vrijeme za konzultacije	/
Telefon	/
e-mail	/

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Urbana baština jadranske i kontinentalne Hrvatske u regionalnom kontekstu urbane baštine južne i srednje Europe i širem kontekstu Europe i Sredozemlja. Metodologija rada u povjesnoumjetničkom i konzervatorskom istraživanju i dokumentiranju urbanih povijesnih cjelina. Mogućnosti praktičnih primjena urbanističkih analiza. Prakse zaštite povijesnih urbanih cjelina. Odnos grada i ladanja. Grad i kultivirani krajolik. Rubno se kolegij dotiče i problematike zaštite ruralnih cjelina.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Stjecanje znanja o fenomenu urbane baštine, razumijevanje problema njezine ugroženosti, potrebe njezinog dokumentiranja i istraživanja te metodologije kojom se ono provodi. Sposobnost povjesnoumjetničke i konzervatorske analize i interpretacije povijesnog razvoja urbanih cjelina, njihovog komparativnog prosudivanja, razvijanja samostalnog istraživačkog rada i stvaranja vlastitih sinteza.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohadanje nastave	0,25	0
Kontinuirana provjera znanja 1	1	40
Kontinuirana provjera	0,75	30

znanja 2		
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	3	100

Kontinuirana provjera znanja 1 odnosi se na **Kolokvij**, a **Kontinuirana provjera znanja 2** na **Seminarski rad**. **Završni ispit** je **usmeni**. Studenti koji nisu zadovoljili obaveze pohađanja nastave, seminarског rada i kolokvija nemaju pravo izaći na završni usmeni ispit.

Seminarski rad obuhvaća samostalno istraživanje na zadatu temu. Prema dogovoru s nastavnikom rezultati istraživanja usmeno se izlažu. Teme i rokovi izlaganja seminarског rada odredit će se s početkom nastave.

Dolasci na sat obuhvaćaju prisutnost na predavanjima i seminarским radovima u predavaonici i na terenskoj nastavi.

Vrednovanju studenata doprinosi i njihova aktivnost tijekom odvijanja kolegija uz pohađanje znanstvenih i stručnih skupova koje organizira Odsjek za povijest umjetnosti.

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stечenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. T. Marasović, Srednjovjekovni urbanizam hrvatskih gradova, u: Hrvatska i Europa, kultura, znanost i umjetnost, sv. II., Srednji vijek i renesansa, Zagreb, 2000., 527-551.
2. Z. A. Mohorovičić, Razvoj naselja i gradova na području sjeverne Hrvatske, u: Hrvatska i Europa, kultura, znanost i umjetnost, svezak II., Srednji vijek i renesansa, Zagreb, 2000., 553-583.
3. L. Mumford: Grad u historiji, njegov postanak, njegovo mijenjanje, njegovi izgledi, Zagreb, 1968.
4. M. Suić, Kontinuitet urbane kulture, u: Hrvatska i Europa, kultura znanost i umjetnost, 1. svezak, Rano doba hrvatske kulture , Zagreb, 1997., 97-115.
5. M. Bradanović, Istraživanje i dokumentiranje povijesnih urbanih cjelina (radni materijal koji se prezentira na predavanjima studentima je dostupan u elektroničkom obliku)

IZBORNA LITERATURA

1. S. Buble, A. Gamulin, Prostorno planiranje u ruralnim cjelinama, Klesarstvo i graditeljstvo, 1-2, 2011., 91-103.
2. B. Dumbović-Bilušić, Prepoznavanje i razvrstavanje krajolika kao kulturnog nasljeđa,

- Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 36, 2012., 47-66.
3. R. Crisan, D. Fiorani, L. Kealy, S. F. Musso, (ed.), Conservation-Reconstruction, Small Historic Centres: Conservation in the midst of Change, European Association for Architectural Education, EAAE, Belgium, 2015.
  4. K. Horvat-Levaj, I. Reberski, (ur.), Ludbreg - Ludbreška Podravina, Zagreb, 1997.
  5. I. Huić, Mladen Obad-Šćitaroci, Urbanistički razvoj Gračića u Istri; Nove spoznaje i čimbenici identiteta naselja, Prostor, sv. 23, br. 2 (50), 208-221.
  6. Zlatko Karač, Ariana Štulhofer, Obrnava povijesne urbane cjeline Vukovara nakon Domovinskog rata - Kritika modela i metodološki aspekti, Društvena istraživanja, sv. 17, 1-2, (93-94), 2008.
  7. T. Marasović, Aktivni pristup graditeljskom nasljeđu, Split, 1985.
  8. B. Milić, Razvoj grada kroz stoljeća, knjige I., II. i III, Zagreb, 1994., 1995., 2002.
  9. Z. Mavar, Prilog metodologiji rada na konzervatorskoj dokumentaciji za potrebe planova prostornog planiranja, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 1982/1983, 42-50.
  10. M. Prelog, Prostor i vrijeme, Djela, sv. I., Zagreb, 1991.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Dolasci na sat obuhvaćaju prisustvo nastavi u učionici (predavanjima i seminarima) i terenskoj nastavi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Studenti se informiraju na satu, u vrijeme konzultacija i elektroničkom poštom.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na satu, u vrijeme konzultacija, elektroničkom poštom.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Usmeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom kradom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	05.02., 8.30 sati 27.02., 8.30 sati
Proljetni izvanredni	19.03., 8.30 sati.
Ljetni	/
Jesenski izvanredni	/

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
12.10.	Uvodna razmatranja, povijesna naselja Hrvatske, geografski i kronološki okvir
19.10	Uvodna razmatranja, osnovna tipologija naselja, modeli razvoja
26.10.	Jadranska Hrvatska, kontinuitet i diskontinuitet urbane kulture, zamrli gradovi
30.10.	Jadranska Hrvatska, kontinuitet i diskontinuitet urbane kulture, gradovi s kontinuitetom iz razdoblja antike, opstanak tijekom kasne antike i ranog srednjeg vijeka
02.11.	Jadranska Hrvatska, gradovi razvijenog srednjeg vijeka, modeli razvoja
09.11.	Jadranska Hrvatska, gradovi razvijenog srednjeg vijeka, modeli razvoja

16.11.	Jadranska Hrvatska, uspon i smiraj gradova tijekom ranog novog vijeka
23.11.	Jadranska Hrvatska, izdvojeni primjeri urbanog razvitka, terenska nastava: Pula, Svetvinčenat, Dvigrad i Rovinj
30.11.	Kontinentalna Hrvatska, fragmenti urbane slike u doba antike, problem diskontinuiteta
07.12.	Kontinentalna Hrvatska - razvoj naselja u srednjem vijeku
14.12.	Kontinentalna Hrvatska - razvoj naselja u ranom novom vijeku
21.12.	Ruralne cjeline, prepoznavanje vrijednosti, problemi istraživanja
11.01.	Kultivirani krajolik, prepoznavanje vrijednosti, problemi istraživanja
18.01.	Kolokvij
25.01.	Analiza rezultata, zaključna razmatranja